

Hodnocení: 2 body – jeden bod je dolů za to, že zcela chybí návrh alternativního názvu; druhý za to, že pomíjíte, co je na Matoušově efektu v Mertonově podání sociologicky zajímavé (totiž ta nejednoznačnost, se kterou působí)

Lenka Marečková

333113@mail.muni.cz

R. Merton: The Matthew effect in science: The reward and communication systems of science are considered. (anotace)

R.K. Merton v článku aplikuje svůj koncept „Matthiewova efektu“ na vědeckou praxi a komunikační systémy v jejím rámci. Přiblížení jeho fungování má být dle autora podkladem pro zkoumání psychosociálních podmínek ve vědě a výzkumu.

Matthiewův efekt je označení pro kumulativní princip (nejen) v rámci sociálních institucí, kdy „bohatí se stávají bohatšími, chudí chudšími“ (Merton 1968). Autor si této logiky všímá i v systému oceňování vědeckých prací: pracím vědce, který je již známý a dosáhl určitého statusu ve vědecké komunitě, se dostává většího zájmu a ohodnocení než je tomu v případě začínajících vědeckých pracovníků. To se děje i v případě kolektivních výzkumů, kdy výsledek je často připisován vědci s již dosaženou reputací, který se na výzkumu podílel; jeho příspěvek k práci je také větší zárukou ke zviditelnění daného výzkumu. Takto utvářené „vědecké charisma“ se postupně stává institucí: praxe intelektuální autority se pro spolupracovníky a následovníky přetváří v rutinu – každodenní vědeckou praxi.

Zdroj:

MERTON, Robert (1968): The Matthew effect in science: The reward and communication systems of science are considered. *Science*, 159 (3810): 56-63